

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขาธิการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๖๕๔

ที่ กษ ๐๙๐๑/ ๑ ๓๐๙๗ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตบ./สนก./กวม./กปร./กกย./กปส./
กชป./กสส./กสบ.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ. ๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๘ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
สภาพอากาศร้อนจัดในช่วงกลางวันและหนาวในช่วงกลางคืน (ภาคเหนือตอนบน)	คะน้า	ทุกระยะการเจริญเติบโต	๑. หนาวเย็นผิดปกติ	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นพองเดี่ยวๆ หรือกลุ่มเล็กๆ ทั้งบนใบและใต้ใบพืช แต่จะพบใต้ใบพืชเป็นส่วนใหญ่ หนอนมีลักษณะเรียวยาว หัวแหลมท้ายแหลม ส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น ๒ แฉก เมื่อถูกตัวจะดันอย่างแรง และสร้างใยพาดตัวขึ้นลงระหว่างพื้นดินกับใบพืชได้ หนอนจะกัดกินผิวใบทำให้ผักเป็นรูพรุนคล้ายร่างแห จากนั้นเข้าดักแด้บริเวณใบพืช โดยมีเยื่อบางๆ ปกคลุมติดใบพืช	๑. การใช้ก๊อบปิดชนิดต่างๆ ได้แก่ - ก๊อบปิดกาหนียวสีเหลือง เป็นก๊อบปิดทรงระบอบหรือกระเบื้องนั้นมันหรือสีเหลืองทพด้วยกาหนียวทุก ๗-๑๐ วันครั้ง สามารถจับผีเสื้อหนอนใยผักได้เฉลี่ย ๑๖ ตัวต่อวันต่อกับดัก โดยจับผีเสื้อเพศเมีย : เพศผู้ ได้ ๐.๗๕ : ๑ และเมื่อติดตั้งก๊อบปิดกาหนียวสีเหลืองจำนวน ๘๐ ก๊อบปิดไร่ สามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ - ก๊อบปิดแสงไฟ หลอดสีน้ำเงิน ๒๐ วัตต์ เป็นหลอดเรืองแสงที่เหมาะสมในการใช้จับผีเสื้อหนอนใยผักมากที่สุด มีราคาถูกกว่าหลอด blacklight-blue ๒๐ วัตต์ และปลอดภัยไม่อันตรายจากแสงอุลตราไวโอเล็ต ในการติดตั้งก๊อบปิดแสงไฟควรติดตั้งรอบนอกแปลงผัก และควรดำเนินการติดตั้งพร้อมกันในพื้นที่
					๒. การใช้โรงเรือนตาข่ายลอน หรือการปลูกผักกางมุ้ง โดยการปลูกผักในโรงเรือนที่คลุมด้วย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ตาข่ายในลอนขนาด ๑๖ mesh (๒๕๖ ช่องต่อตารางนิ้ว) สามารถป้องกันการเข้าทำลายของหนอนใยผักและหนอนผีเสื้ออื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ร่องรอนตาข่ายไม่ลอนต้องปิดอย่างมิดชิดตลอดเวลาเพื่อป้องกันผีเสื้อเพศเมียเล็ดลอดเข้าไปวางไข่</p> <p>๓. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ไคแบ่</p> <p>- การใช้เชื้อแบคทีเรีย (บาซิลลัส ทุริงเยนซิส) ปกติในธรรมชาติจะพบเชื้อแบคทีเรียชนิดนี้ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอนใยผัก แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปริมาณเชื้อแบคทีเรียที่จะทำให้หนอนใยผักตาย ปัจจุบันจึงมีการผลิตเชื้อแบคทีเรียในรูปการค้ำออกจำหน่ายที่สำคัญมี ๒ สายพันธุ์ คือ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>oizawoi</i> และ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> อัตรา ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (ไม่ควรรี้น้ำแมลงศัตรูกลาง โดยเฉพาะในช่วงที่มีการระบาดมากพิจารณาการใช้อัตราสูงและช่วงเวลาพ่นฉีดนี้ หรือพ่นสับสารฆ่าแมลง)</p> <p>๔. การใช้วิธีทางเกษตรกรรม สามารถช่วยลดการระบาดของหนอนใยผักได้ เช่น การไถพรวนดิน</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ตากแดด หรือการทำลายซากพืชอาหาร หรือการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อลดการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่องของหนอนใยผัก</p> <p>๕. การใช้สารฆ่าแมลง เนื่องจากหนอนใยผักเป็นแมลงที่สามารถสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็ว และหลายชนิด การพิจารณาเลือกใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางการหนึ่งที่สามารถป้องกันกำจัดหนอนใยผักไม่ให้เข้าทำลาย ผลผลิตให้เกิดความเสียหายได้ สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนใยผักได้แก่ สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี อัตรา ๔๐-๖๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟิเนทอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๔๐-๖๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% อีซี อัตรา ๔๐-๖๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไซโพรนอล ๕% เอสซี อัตรา ๖๐-๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โทเลเฟนโทพเรต ๑๖% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (ควรรีใช้สลับกลุ่มสาร และใช้ไม่เกิน ๒-๓ ครั้งต่อฤดู และใช้สลับกับการใช้เชื้อแบคทีเรียเมือการระบาดลดลง เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างต้านทาน)</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			๒. เพลี้ยอ่อน	เพลี้ยอ่อนสามารถเข้าทำลายได้ทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทั้งส่วนยอด ใบอ่อน และใบแก่ ลักษณะอาการที่เห็นได้ชัด คือ ส่วนยอดและใบจะหงิกงอ เมื่อจำนวนเพลี้ยอ่อนเพิ่มมากขึ้นพืชจะเหี่ยว ใบที่ถูกทำลายจะค่อยๆ มีสีเหลือง	เมื่อพบการระบาดใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ตับบิวลิยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีโทเฟนพริอากซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ตับบิวลิยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นายสังจะ ประสงค์ทรัพย์ ชอู่มูลจาก งานวิจัยพืชผัก)

ผู้ดูแลการอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช